

ρογγωμοσύνη ευστάθεια, ὁ παῖς ἐν τῷ σχολείῳ ἐκτιμᾶται κατὰ τὴν ἀτομικὴν καὶ ἀληθῆ αὐτοῦ ἀξίαν. Ὅθεν, ἂν μὲν ᾔηται δύστροπος, μένει ἀπομεινωμένος, ἂν δὲ ὀργίλος, βράπιζεται. Καὶ ἓνα συλλήβδην εἰπόμεν, ἐν τῷ σχολείῳ προαλείφεται ἐπὶ τοὺς ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἀγῶνας, ἐπὶ τὰ δυσχερῆ ἔργα τοῦ δικαστικοῦ ἀνδρός, τοὺς κινδύνους τοῦ στρατιώτου. Πάντα δὲ ταῦτα εἰσι πολλῶ σπουδαιότερα ἀπλῆς γνώσεως ἀποκτήσεως. Διότι πολλοὶ μὲν ἀναπτύσσουσι τὰς γνώσεις αὐτῶν ἀπὸ τοῦ εἰκοστοῦ μέχρι τοῦ τριακοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας, ὀλίγοι ὅμως μετὰ τὸ εἰκοστὸν μεταβάλλουσι χαρακτῆρα.

JOHN RUSSELL.

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

Εἰς Τοῦρκος πολιτικός, εἰς Ἀρμένιος καὶ εἰς Ἑυρωπαῖος διπλωμάτης συνδιελθόντο ἡμέραν πινὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει περὶ τοῦ τουρκικοῦ συντάγματος μετὰ τὴν ἐκδοσιν αὐτοῦ.

— Μάτην κοπιᾶτε, εἶπε πρῶτος ὁ Ἑυρωπαῖος, προσπαθοῦντες νὰ ἐμφυτεύσητε ἐν Τουρκίᾳ τὸ ἐξωτερικὸν αὐτὸ φυτὸν τὸ καλούμενον *Σύνταγμα*, ὅπερ ἓνα ἐπιτύχη καὶ ῥιζωθῆ ἔχει ἀνάγκη ἄλλης ἀτμοσφαιρας. Φρονεῖτε σπουδαίως ὅτι τὸ σύνταγμα θὰ ἐπιζήση εἰς τὴν ἐνεστῶσαν πολιτικὴν κρίσιν καὶ ἰδίως ὅτι θὰ ᾔηται ἢ πανάκεια ὅλων τῶν κακῶν ὑπ' ὧν πάσχει ὁ τόπος;

— Βεβαίως, ἀπεκρίνατο ὁ Ἀρμένιος, τὸ σύνταγμα δὲν εἶναι ἅπλοσ δυνατὸν νὰ καταστραφῆ εἶναι ἀπὸ τοῦδε ἄφθαρτον. Οὐδὲ εἰς ὑπάρχει νοήμων Τοῦρκος μὴ ἀναγνωρίζων ὅτι εἶναι ἀναγκασίον, ἀπαραίτητον μάλιστα, εἰς τὴν ὑπαρξίν τῆς αὐτοκρατορίας. Παρατηρήσατε, ἄλλως τε, ἐν τῇ ἱστορίᾳ, ὅτι εὐκολώτερον εἶναι νὰ μὴ δοθῶσι παντάπασιν ἐλευθερίαι εἰς λαόν τινα ἢ νὰ τὸν ἀφαιρηθῶσιν, ἀφοῦ ἀπῆλαυσεν αὐτῶν ἔστω καὶ διὰ μίαν μόνην στιγμὴν.

— Θὰ εἶχετε δίκαιον, ὑπέλαβεν ὁ Ἑυρωπαῖος, ἐὰν οἱ Τοῦρκοι ᾔησαν ἄξιοι τῶν πολιτικῶν ἐλευθεριῶν, ἀλλ' ὑποστηρίζω καὶ ἀποδεικνύω ὅτι δὲν εἶναι. Ὅπως ἀπολαμβάνη λαὸς τις τῶν πολιτικῶν ἐλευθεριῶν δὲν ἀρκεῖ νὰ τὰς ἔχη, πρέπει νὰ τὰς ἐκτιμᾷ· οἱ δὲ Τοῦρκοι εἶναι ὅλως ἀνίκανοι πρὸς τοῦτο, ἔνεκα τῶν ἠθῶν τῶν καὶ τοῦ χαρακτῆρός των. Ἀπλῆ τις παραβολὴ θὰ σὰς πείσῃ καλλίτερα περὶ τῆς ἀληθείας ταύτης ἢ τὰ ἰσχυρότερα ἐπιχειρήματα. Εἷς ἐκ τῶν φίλων μου, Πρόξενος ἐν Ἀδένῃ, μοὶ διηγεῖτο ὅτι μίαν τῶν ἡμερῶν προσεκάλεσεν εἰς τὸν οἶκόν του Ἄραβᾶ τινα Σέχην, εἰς ὃν προσέφερε ψυχρὸν πόντισιον. Ὁ Ἄραβς τοσοῦτον εὐχαριστήθη ἐκ τῆς γεύσεως τοῦ ποντισίου ὥστε ἠρώτησε τὸν Πρόξενον ἐὰν ἠδύνατο νὰ εὔρη τοιοῦτον ἐν τῇ ἀγορᾷ. «Ὅχι, τῷ εἶπεν ὁ Πρόξενος, διότι τὸ πα-

ρασκευάζω μόνος μου» καὶ τῷ ἐξήγησε τὸν τρόπον τῆς παρασκευῆς. Ὁ Σέχης ἐπανελθὼν εἰς τὸν οἶκόν του, προσεκάλεσε τοὺς ἀρίστους τῶν φίλων του.—Ἐλάτε, τοῖς εἶπε, νὰ σὰς προσφέρω ἐν ἐξάσιον ποτὸν, τὴν παρασκευὴν τοῦ ὁποίου ἐδιδάχθη παρ' ἐνὸς σοφοῦ Ἑυρωπαίου· καλέσας δὲ τὸν ὑπρέτην του τῷ ἐπανελάβε λέξιν πρὸς λέξιν τὰς ὁδηγίας τοῦ Προξένου.

— Ἀλλὰ δὲν ἔχομεν νερὸν ἀπεσταλαγμένον, ἀφέντη, εἶπεν ὁ ὑπρέτης.—Δὲν πειράζει, πάρε νερὸν τοῦ πηγαδίου.—Ἀλλὰ δὲν ἔχομεν ζάχαρι.—Πάρε μέλι.—Ἀλλὰ δὲν ἔχομεν κανέλλαν.—Πάρε πιπέρι.—Ἀλλὰ δὲν ἔχομεν οὔτε λεμόνι οὔτε κονιάκ.—Πάρε ξύδι καὶ ῥακί.

Οἱ προσκεκλημένοι τοῦ Σέχη, ἐξηκολούθησεν ὁ Ἑυρωπαῖος διπλωμάτης, ἅμα γευσάμενοι τοῦ οὕτω παρασκευασθέντος ποντισίου εὔρον ὅτι ἦν ἀηδέστατον ἱατρικόν, καὶ εἶχον δίκαιον. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει νῦν καὶ περὶ τοῦ τουρκικοῦ συντάγματος. Σὰς λείπουν τόσα καὶ τόσα πράγματα ὥστε τίποτε ἄξιον λόγου δὲν θὰ κατορθώσητε ἢ τοῦλάχιστον τίποτε ἀνάλογον πρὸς τὰ Ἑυρωπαϊκά συντάγματα.

Ἐπεὶ οὖν ὁ Τοῦρκος καὶ ὁ Ἀρμένιος ἐσιώπησαν.

Α. Μ.

ΕΙΣ ΕΜΑΥΤΟΝ

Λησμονῶν σεαυτὸν καὶ πᾶν θεῖον, εἰς τὰ πέριξ τὸ βλέμμα περιστρέφεις καὶ εἰς πᾶν τὴν ὕλην εὐχαριστοῦν προστρέχεις ἀνευδοιάστως. Ἄλλ' αἴφνης φοβερὰ νέφη ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν σου ἐγείρονται, θύελλα τὰ πλαστὰ χαρὰς ἀντικείμενα ἀνατρέπει καὶ τὴν ἐψιμυθιωμένην ὕλην ἀποψιλοῦσα, ὑπὸ τὴν οἰκτρὰν αὐτῆς μορφήν σοὶ παρουσιάζει. Βλέπεις τότε τὴν ἀλήθειαν, βλέπεις πόσον μακρὰν αὐτῆς ἐπορεύεσο, καὶ μετὰ τρέμοντος χεῖλους καὶ παλλούσης καρδίας παρ' αὐτῆς σωτηρίαν ζητῶν, πρὸς αὐτὴν τὸ βῆμα διευθύνεις. Πλὴν ὀλίγη παρέρχεται ὥρα, κοπάζει ἢ θύελλα καὶ ὁ αὐτὸς ψευδῆς πέπλος ἀναπεταννύμενος, καλύπτει αὐθις τὰ πάντα. Ἀλλὰ σσεις τότε τὸ βῆμα, ἀφίνεις σεαυτὸν νὰ ἀπατηθῆ καὶ νὰ λησμονήσῃ τὴν ἀλήθειαν... ὦ! πόσων δακρῶν ἄξιος εἶσαι! διὰ τί τοσοῦτον τυφλώττεις; Τί θέλεις λαιπὸν; Κατὰ πάσαν στιγμὴν τοῦ βίου σου τρικυμία νὰ σὲ περικυκλώσιν, ἵνα ἔχῃς τὸ βλέμμα ἐνδεδεχῶς πρὸς τὴν ἀρετὴν ἐστραμμένον; Ἀλλὰ διὰ τί τότε ἀδημονεῖς, ὁπότεν αὐταὶ ἐπέρχονται; Σίγα, διότι Ἐκεῖνος, ὅστις διὰ τοῦ νεύματος τὸ ἄπειρον ὑποτάσσει, εἶναι μὲν εὐσπλαγχνος, ἀλλ' εἶναι καὶ δίκαιος.

* *

Ἐπότεν ἡ ψυχὴ σου κυριεύεται ὑπὸ τοῦ πάθους, καὶ φοβῆσαι μὴ εἰς βάρβαρον ἐξολισθήσης, ζήτησον ἐν τῇ διανοίᾳ σου ἀντικείμενον

εὐγενεστέρου αἰσθημάτων καὶ δυναμένου νὰ ἀντιροπῆσθαι τὴν πρὸς τὴν κακίαν φορὰν σου, παρυσίασον σεκυτῶ καὶ ἄφρονι τὴν διάνοιάν σου ὑπ' αὐτοῦ νὰ καταληφθῆ. Ἐὰν ἐπιθυμῆς νὰ ἀπαλλάτῃσαι τῶν κακιῶν, ἐὰν αἰσθάνῃσαι τὴν ἐκ τούτου εὐτυχίαν, σύλλεγε ἐν τῇ ῥοῇ τοῦ βίου σου τὰς εὐγενεῖς ἐντυπώσεις ὅσαι σοὶ προβάλλονται, διατῆρει ἐκείνας, αἵτινες εἶδες ὅτι βαθύτερον συνεκίνησαν τὴν ψυχὴν σου, καὶ ὁπόταν σοὶ ἔλθῃ δεινὴ τις στιγμή, ἀντίταξον πρὸς τὸ δλέθριον αἰσθημα τὴν ἐκ τούτων ἀμύζουσαν καὶ ἔσο βέβαιος, ὅτι θέλεις ἐξέλθαι νικητῆς ἐκ τῆς πάλης.

* * *
Ὅποταν ἄλλοι διὰ λόγων ἢ πράξεων βαρεῖάς σοι ἐπιφέρωσι πληγὰς, κειρὸς εἶναι νὰ σκεφθῆς ὁπόσας λύπης παρὰ τίς καθίστασαι, ὁμοίως καὶ σὺ πρὸς τοὺς ἄλλους πολλάκις φερόμενος. Λυποῦ τοὺς ἄλλους, ὡς σὲ, καὶ ἕκαστον βέλος κατ' αὐτῶν ῥιπτόμενον θεωρεῖ ὅτι φέρεται κατὰ τοῦ στήθους σου. Αἰσθάνομενος οὕτω τὰς πικρίας τῆς ἀνθρωπίνης ἀσθενείας καὶ τῶν ἀνθρωπίνων δυστυχιῶν, μηδέποτε ἄνευ σκοποῦ ὠφελείας λύπει τοὺς ἄλλους. Οὕτως, ἐὰν δὲν ἐλπίζῃς νὰ τύχῃς παρ' ἄλλων τοῦ ἴσου, τοῦλάχιστον θέλεις ἔχει γλυκεῖαν πρηγορίαν, ὅτι τῶν δεινῶν σου δὲν εἶσαι σὺ ἡ αἰτία καὶ θέλει ἀνταρτεῖλαι ἡμέρα, καθ' ἣν ἀπολύσεις ἀνταμοιβὴν τῆς ὑπομονῆς σου.

* * *
Διὰ τί ἀδύνατον μὴ κατορθῶν ὅ,τι ἡ διαγωγή σου καθιστᾷ ἀδύνατον; Πυῦσον νὰ ἐλπίζῃς ὅτι δύνασαι νὰ ῆς ἔρμαιο ταπεινῶν αἰσθημάτων καὶ συγχρόνως νὰ εὐρίσκῃς πρόθυμον τὸ μειδιάμα ἐπὶ τῶν χειλέων ἐκείνων, ἅτινα ἠδύναντο νὰ σὲ καταστήσωσιν εὐτυχῆ. Παραδίδων σεκυτὸν εἰς τὰς ἀγενεῖς διαθέσεις σου, οὐδὲν ἄλλο κατορθοῖς εἰμὴ ἐριννὺς αἰωνία συντροφία σου νὰ γείνη, ἥτις νὰ σὲ καταταρανῆ, αἰωνίως ζῶσαν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν σου τὴν ἀπεχθῆ εἰκόνα τοῦ παρελθόντος σου παρουσιάζουσα. Πρόσεχε καὶ φοβοῦ πολὺ, διότι εἰς ἀχνὸς μέχρι τοῦδε ἐπλανήθης πέλαγος· λίχν μακρὰν εἶναι ἡ ξηρὰ, τὸ κύμα ὀργίλον μυκᾶται καὶ εἶναι φόβος μὴ καὶ εὐθυπορῶν ἐν τῷ μέλλοντι, μηδέποτε πλέον δυνήθῃς νὰ φθάσῃς εἰς λιμένα.

* * *
Ἐὰν θέλῃς νὰ ζήσῃς εὐτυχῆς, προσπάθησον νὰ θέσῃς κύριον σκοπὸν τοῦ βίου σου ἀρχὴν ἀνωτέραν τῆς ὕλικότητος, ἣν δὲν φοβείσαι νὰ ἀνκτρέψωσι τὰ ἀνθρώπινα συμφέροντα καὶ τὰ ἀνθρώπινα πάθη. Ἀτένισον πρὸς τὸν γενικὸν τῶν πάντων σκοπὸν, καὶ διὰ τῶν ἀσθενῶν σου δυνάμεων ἐργαζόμενος, προσπάθει νὰ τείνῃς πρὸς αὐτόν. Οὔτε τὰς μομφὰς, οὔτε τὰς ἀδικίας τότε τῶν ἄλλων θέλεις φοβηθῆ, διότι αὐταὶ οὐδὲν κωλύουσι τὴν πρὸς τὴν ἀρετὴν ὁδόν. Μηδέποτε

δειλιάσῃς· διότι δύναιμι ἀνθρωπίνης ἀνωτέρας μακρόθεν σὲ χειραγωγεῖ καὶ σὲ διαφυλάττει. Καὶ σὲ καὶ πάντα τὰ σεκυτοῦ ἀφιέρωσον εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ μὴ διαστάσῃς λαμπρὰς δι' αὐτὴν νὰ καῆς, ὅταν ὁ λόγος σὲ διατάξῃ.

ΕἶΝΟΣ.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * *
Ἐν τῷ βίῳ τῶν ἐθνῶν ὑπάρχουσιν ἐνίοτοι κρίσιμοι χρόνοι στιγμαὶ καθ' ἃς καὶ μιὰς μόνης ὥρας ἢ παρὰ μέλλουσιν ἰσοδυναμεῖ πρὸς ἀπώλειαν δλοκλήρου ἑκατονταετηρίδος.

* * *
Μία φουχτα καλῶν πράξεων ἔχει πλειότεραν ἀξίαν ἐνὸς κοιλοῦ ἐπιστήμης.

ΟΙ ΚΡΙΤΙΚΟΙ ΚΑΙ Η ΠΟΙΗΣΙΣ

Μαλλίαν κούδρια πιάσθησαν οἱ δύο κριτικοὶ μάς.
Ὁ ἕνας λέγει: "Ποιητὴν διὰ νὰ ὀγάλη ἡ γῆ μας νὰ γείνη πόσι ποιητικὴ καὶ ἡ ἀτμοσφαῖρα πρέπει" καὶ εἰς τὸν ἴδιόν μας ὄρανον ὅ,τι ζητεῖ δὲν βλέπει.
Ὁ ἄλλος ποιεῖ δὲν γίνεταί, γεννᾷται, ὁ ἄλλος λέγει, ἀλλ' ὅμως τῆς γεννήσεως τὰ ὅρια ἐκλέγει· τὴν Ποίησιν ἀπ' τὴν ὁδὸν Σταδίου ἐξορίζει, καὶ εἰς λόγους μόνον καὶ εἰς βουνὰ μάς τὴν περιορίζει. Λέγει ὁ ἕνας: "Φράγκικο ἐφόρσε καπέλο, καὶ Ποίησιν μὲ φράγκικο καπέλο δὲν τὴν ὀλέω."
Ὁ ἄλλος λέγει: "Ἡ Ποίησις δὲν θέλει ξένα χνώτα, τὴν φουστάνελλαν ἃς φορᾷ καὶ ἃς τρώγῃ τὴν μομπούτα!"

Ὁ φίλοι, ἀγαπήσετε καὶ συμφιλοθήητε, ἀφοῦ ἔς τὸ κάτω τῆς γραφῆς καὶ οἱ δύο συμφωνεῖτε. Διότι, μὴ πρὸς ἄλλους καὶ καὶ μὴ συμπάθεισας, δίκαιον ἔχετε καὶ οἱ δύο καὶ ἄδικον καὶ οἱ δύο σας. Καὶ, δὲν τοὺς κέμνον βέβαια τοὺς σπόρους οἱ τεχνίται. Καὶ, ἀν τὸν θέλῃς γόνιμον τὸν σπόρον, ἀπαιτεῖται νὰ εὖρη δύναμις τὴν γῆν, ὄρασιον τὴν ἀτμοσφαῖρα. Πάγει καλλὰ. Πλὴν δεῖξετε ἔς τὸν κόσμον πέρα πέρα ποῦ εἶναι γῆ τόσον πτωχὴ, ὄρασιον τόσον ὀλίγη, ὥστε χορταρεῖ δὲν βιαστῆ ἄνηος δὲν ἀνοίγει; Εἰς ἕνα μέρος πλάτνους, ὄρασιον ἄλλου φουτρόναι, ἄλλου ἡ τρανταφυλλία καὶ ἄλλου ἡ ἀνεμώνη τὴν γῆν ὁ Πλάστης ποῦ πτωχὰ ποῦ πλούσια στολίζει, ἀλλ' ἡ πτωχὰ ἡ πλούσια παντοῦ τὴν πρηναίξει.

Λοιπὸν μὴ ἀπελπίζετε καὶ μὴ μοιρολογεῖτε. Πάντα ἡ ποίησις θὰ ζῆ, καὶ Χρόνον δὲν φοβᾶται· ἐνὸς τ' ἄτρα τ' ὄρανον γονοῦν φωτιὰ γεμάτα, καὶ ἡ φύσις ἔχει ἀνοίξῃ καὶ ἡ ἀνθρωπότης νεῖτα.
"Ὁχι, ὦ φίλοι κριτικοὶ, μὴν εἰσθ' ἀπελπισμένοι· ὁ σπόρος τῆς ποιήσεως ἔς τὴν γῆν μας πάντα μένει, πλὴν θέλει κόπον καὶ καρδίαν καὶ ὑπομονὴν, καὶ ἀδύνη, νὰ γείν' ὁ ὀάμινος πλάτνους, τὸ ὄρασιον κυπαρίσσι! Τὴν φλόγα τῶρα σβύσετε ποῦ τόσον σας ἀνάπτει. Δὲν ὀφείλει τὴν ποίησιν ὁ θρηνός σας; τὴν βιάπτε. Ἄντι νὰ κλαίτε, λέγετε καὶ ὁ ἕνας σας καὶ ὁ ἄλλος τὰ λόγια ποῦ πένθ' ὄρασιον καὶ ἄλλου ὁ Γάλλος: "Τὸ ἄνω τῆς ποιήσεως ὄρασιον καὶ ἄν παρ' ἀνοίξει, πλὴν τὸ πατεῖ κανεὶς συχνὰ καὶ δὲν τ' ἀναγνωρίζει."

Ἰανουάριος, 1877.

Δ. Β.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἐκθεσις τυπογραφικῶν ἔργων ἐν Λονδίνο.

Μηνὶ Ἰουνίῳ 1877 συμπληροῦται τετρακοσιετηρὶς ἀπὸ τῆς εἰς Λονδίνον εἰσαγωγῆς τῆς τυπογραφίας. Κατὰ πρόσκλησιν τοῦ δημάρχου συ-